

ДО
Г-Н ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „НАЦИОНАЛНА
СИГУРНОСТ“
Гр. София 1407, бул. "Черни връх" № 45

СИГНАЛ

ОТ
ФОНДАЦИЯ „АНТИКОРУПЦИОНЕН ФОНД“, с
ЕИК 177101397, представлявано от директора
Бойко Христов Станкушев, ЕГН 5405236760, с
адрес в гр. София 1000, ул. „Княз Борис I“ 71, офис
2, тел. 02 907 97 00, acf@acf.bg

ОТНОСНО
СЪМНЕНИЯ ЗА ЗАСТРАШАВАНЕ НА
ЕНЕРГИЙНАТА СИГУРНОСТ НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Фондация „Антикорупционен фонд“ (АКФ) е независима гражданска организация, която съдейства на институциите за превенция и разследване на корупцията във високите етажи на властта. Като неправителствена организация извършваме проверки и анализ на достъпни източници и документи, за да подпомогнем разкриването на корупционни действия и злоупотреба с власт.

Вследствие на осъществен медиен мониторинг и анализ на данни и документи от публични бази данни, се информирахме за факти, които пораждат съмнения за възможно засягане на **енергийната и екологичната сигурност** на страната като съществена част от националната сигурност. Видно от изложеното в настоящия сигнал, съмненията за нарушаване на тези принципи възникват предвид възлагането през 2018 г. и 2019 г. на разполагаемост за студен резерв на енергийно предприятие със съмнителна експлоатационна годност - „ТЕЦ Варна“ ЕАД.

Обръщаме се към Вас, в качеството Ви на специализиран орган към Министерския съвет за изпълнение на политиката по защита на националната сигурност (чл. 2 ЗДАНС), на който са възложени и конкретни функции за защита на националната сигурност от посегателства, свързани с опасност за икономическата и екологичната сигурност на държавата (чл. 4, ал. 1 т. 6 и 7 ЗДАНС).

Публично известните факти и обстоятелства във връзка със съмненията за застрашаване на енергийната и екологичната сигурност и на качествено и сигурно задоволяване потребностите на обществото от електрическа и топлинна енергия, чрез възлагането през 2018 г. и 2019 г. на разполагаемост за студен резерв на енергийно предприятие със **съмнителна експлоатационна годност**, са както следва:

1. Съгласно публично обявената информация на уебсайта на Комисията за енергийно и водно регулиране („КЕВР“), с Решение № И1-Л-086 / 05.09.2017 г., КЕВР е разрешила на „ТЕЦ Варна“ ЕАД да изведе от експлоатация енергийни блокове № 1, 2 и 3 и да намали инсталираната си електрическа мощност от 1 260 MW на 630 MW. Следователно, към момента лицензионната дейност на „ТЕЦ Варна“ ЕАД по производство на електрическа енергия се осъществява единствено от оставащите три енергоблокове - № 4, 5 и 6, като от тях, единствено **за енергоблок № 6 има публично разпространена информация, че е преминал необходимите тестове и може да функционира безопасно и да служи за източник за предоставяне на студен резерв.**
2. Съгласно Резултатите от търг за закупуване на разполагаемост за студен резерв за периода 01.05.2018 г. – 31.07.2019 г.¹, публикувани на уебсайта на Електроенергийния системен оператор („ЕСО“), на енергийното предприятие „ТЕЦ ВАРНА“ ЕАД (ЕИК 103551629) е възложено предоставянето на нетна разполагаема електрическа мощност, както следва: за периода 01.05.2018 г. – 31.07.2018 г. (166 MW предоставена нетна разполагаема мощност за 2 208 часа, при предлагана нетна разполагаемост от 366 528 MW/h и цена от 7,65 лв. за MW/h); за периода 01.08.2018 г. – 31.10.2018 г. (286 MW предоставена нетна разполагаема мощност за 2 209 часа, при предлагана нетна разполагаемост от 631 774 MW/h и цена от 9,20 лв. за MW/h); за периода 01.11.2018 г. – 28.02.2019 г. (380 MW предоставена нетна разполагаема мощност за 2 880 часа, при предлагана нетна разполагаемост от 1 094 400 MW/h и цена от 10,90 лв. за MW/h); за периода 01.03.2019 г. – 31.07.2019 г. (286 MW предоставена нетна разполагаема мощност за 3 671 часа, при предлагана нетна разполагаемост от 1 049 906 MW/h и цена от 9,20 лв. за MW/h).
3. Съгласно публикуваните на уебсайта на ЕСО Правила за провеждане на търгове за закупуване на разполагаемост за бавен третичен (студен) резерв от производители на електрическа енергия, към участниците в търговете за студен резерв („Правилата на ЕСО“)² **липсва изрично поставено условие мощностите, които ще служат за осигуряване на студен резерв да притежават експлоатационна годност да започнат и да преустановят качествено и безопасно производство на електрическа енергия в часовите диапазони за реакция, предоставени от ЕСО (чл. 2.2. от Правилата на ЕСО).** Именно поради това, видно от медийна публикация³, разпространена на 17.05.2019 г., в отговор на журналистически въпрос, **ЕСО са заявили, че „не са извършвали проверки на място в ТЕЦ "Варна" за експлоатационна годност на съоръженията, тъй като нямат вменени задължения съгласно българското законодателство да извършват такива дейности. "ЕСО извършва контрол на работата на съоръженията на ТЕЦ "Варна", както и на останалите**

¹<http://www.eso.bg/?did=267#%D0%91%D0%B0%D0%B2%D0%B5%D0%BD%20%D1%82%D1%80%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%B5%D0%BD%20%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B5%D1%80%D0%B2%20%D0%BE%D1%82%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B8%D0%B7%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB>

² <http://www.eso.bg/fileObj.php?oid=1247>

³ https://www.capital.bg/biznes/energetika/2019/05/17/3906762_tec_varna_-_milioni_bez_pokritie/

производители, чрез средствата за търговско измерване и за телеуправление и телекомуникация в реално време. Посредством тези средства през зимния период са установени проблеми в часовете, в които блоковете на ТЕЦ "Варна" са работили, за което съгласно договорът с централата са наложени санкции от над 2 млн.лв."

4. От публичноизвестна информация, публикувана в профила на купувача на „ТЕЦ Варна“ ЕАД, се установява, че от средата на януари 2019 г. до началото на февруари 2019 г., „ТЕЦ Варна“ ЕАД е открило няколко процедури за възлагане на **обществени поръчки за ремонт на блок 6**, както следва: ОП 19-06 с предмет: „Доставка на тръби Ф60,3 X 6,3“; ОП 19-02 с предмет: „Ремонт на електрооборудване на блок 6“; ОП 19-05 с предмет: „Пещостроителни и изолационни работи на блок 6“; ОП 19-03 с предмет: „Ремонт на КА-3“. В документацията на всички тези обществени поръчки се съдържа следната информация, чрез която Възложителят е обосновал необходимостта от спешно провеждане на процедурите и извършване на дейностите по тях: **„Последните три принудителни спириания на блок 6 са в следствие на пробив на тръба от екранна система на котел 6. /Едно от спирианията е на задна екранна система и две от предна екранна система/. Пробивите бяха значителни, поради което не може да се регулира котела и е невъзможно да се управлява съгласно зададените мощности от системния оператор /ЕСО/. При извършване на проверка на дефектните тръби в същите зони бе установено чрез замерване дебелината стената на тръбата, че съседните тръби на екранната система са в долна допустима граница на изтъняване. Това от своя страна показва тенденция към не добра експлоатационна надеждност и потенциално системно аварийане на котел по време на работа. Последното води до риск от огромни загуби за дружеството при невъзможност да бъдат изпълнени договорните отношения със системния оператор. Поради това е взето решение, че е необходимо е в най-кратък възможен срок да се изведе котела в планов ремонт за пълна дефектовка и да се подменят изтънелите тръби от екранна система. Това налага и паралелното извършване на съпътстващите ремонти на електрооборудването на блока, турбинното оборудване, ремонт на арматура, пещостроителни дейности и съпътстващите ремонтите доставки. С оглед необходимостта блокът да бъде използван през новия регулаторен период, то най-късният момент, в който следва да започнат ремонтните работи по съоръженията, е **01.04.2019 г.**, до който момент и следва да бъдат извършени доставките на необходимите за ремонта материали и резервни части.“**
5. С последващи решения, през март 2019 г., възложителят, „ТЕЦ Варна“ ЕАД, е прекратил откритите процедури, поради техническата невъзможност в рамките на 2019 г. да бъде осигурено от страна на транзитиращата компания необходимото количество природен газ. Предвид това обстоятелство, възложителят е счел изключително спешните ремонти за технически и икономически нецелесъобразни и е заявил намерението си да ги извърши едва през 2020 г.
6. Следователно, ръководството на „ТЕЦ Варна“ ЕАД е било **напълно неясно с експлоатационната негодност на блок 6, поради значителни пробиви на тръби, които правят блока неуправляем**, както и поради изтъняване на съседните тръби на екранната система до степен, която сочи на „тенденция към не добра експлоатационна надеждност и потенциално системно аварийане на

котела по време на работа“, което би могло да доведе до невъзможност за изпълнение на договорните отношения с ЕСО. Въпреки това, **дружеството е прекратило процедурите за ремонт на блок 6** (единственият, чиито технически параметри са позволявали кандидатстването за студен резерв) кандидатствало е и е **спечелило търг за осигуряване на студен резерв до 31.07.2019 г.**, като не се е отказало от него дори и след отлагане на ремонтите с една година. Неясно остава по какъв начин дружеството планира да изпълни задълженията си по договора с ЕСО до 31.07.2019 г. и да започне производство на електроенергия, с възможност за достигане на максимална работна мощност не по-късно от **9 (девет) часа** след получаване на съответното диспечерско разпореждане, при положение, че единственият енергоблок, с който евентуално е могло да направи това, е „неуправляем“, според преценката на самия възложител.

7. Видно от изложеното, към момента **техническото състояние на „ТЕЦ Варна“ ЕАД не му позволява да поеме задълженията си към ЕСО по договора**, в сила до 31.07.2019 г. и при възникване на необходимост от активиране на студения резерв, вероятността дружеството да не може да осигури качествено и сигурно снабдяване с електроенергия е много голяма. Освен това, предвид предстоящия нов търг за студен резерв и предвид изразеното от ЕСО становище, че ЕСО не извършва проверка на експлоатационната годност на съоръженията, с които кандидатите в търга ще изпълняват задълженията си, съществува реална възможност на „ТЕЦ Варна“ ЕАД отново да бъде възложено предоставянето на нетна разполагаемост за студен резерв, при това за следващ едногодишен период – до 31.07.2020 г. При положение, че спешните ремонти, целящи да направят блок 6 управляем са планирани да започнат през 2020 г. и процедурите за избор на изпълнители за тях дори не са започнати, рискът за енергийната сигурност на страната се оказва още по-съществен.
8. Законът за енергетиката възлага в изричната компетентност на Комисията за енергийно и водно регулиране да осъществява контрол за спазването на условията по издадените лицензии (чл.75 ал.2 от ЗЕ). КЕВР има конкретни правомощия и в процедурата по закупуване на студен резерв, като именно КЕВР определя за всеки ценови период пределна стойност на разходите на оператора на електропреносната мрежа за закупуване на разполагаемост за студен резерв (чл.21 ал.1 т. 8а ЗЕ). Наличието на технически и финансови възможности, материални и човешки ресурси и организационна структура за изпълнение на нормативните изисквания за осъществяване на лицензионната дейност, както и доказването че енергийните обекти имат съответната експлоатационна годност, следва да са налице през целия период на действието ѝ (чл. 40 ал.1 т.1. и т.3. от ЗЕ). КЕВР разполага с изключително широки контролни правомощия (чл. 76 ал.1 – 6 от ЗЕ вр. чл. 77 ал.2 т.1 - 4 от ЗЕ), част от които следва да бъдат упражнени във връзка със спазване на условията по издадената на „ТЕЦ Варна“ ЕАД лицензия.
9. При цялостната оценка на фактите и обстоятелствата, следва да се има предвид и процедурата по придобиване на „ТЕЦ Варна“ ЕАД от дружеството „Сигда“ ООД, в което участват **политически свързани лица, заемали висши публични длъжности** - като мажоритарен собственик в дружеството участва г-н Ахмед Доган, почетен председател на ПП „Движение за права и свободи“ (от януари 2013 г., а в периода от 1990 до 2013 г. народен представител и председател на партията), както и г-н Данаил Папазов – в качеството на управител на

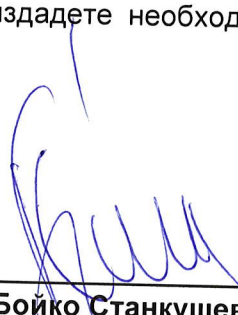
дружеството и бивш министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията (май 2013 – август 2014 г.). След придобиването от „Сигда“ ООД, представляващ на ТЕЦ „Варна“ ЕАД е Данаил Папазов, а от септември 2018 г. един от членовете и председател на Съвета на директорите е Ахмед Доган. Предвид трансферите на значителни финансови средства (десетки милиони лева) между свързани лица, както и липсата на публична информация относно техния произход и точния им размер, сме изпратили сигнал до НАП да упражни контролните си правомощия и да установи реалния размер на разплащанията по сделките, декларирането и заплащането на дължимите данъци. В тази връзка, моля да изискате служебна информация от НАП дали са установени източници на средства извън територията на страната (вкл. офшорни зони), както и дали са налице индикации за изпиране на пари по смисъла на чл. 2 ЗМИП.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

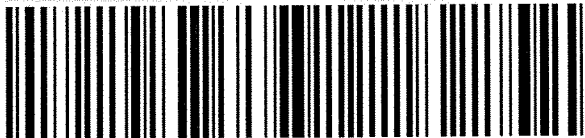
Предвид изложеното, молим да осъществите правомощията си по закон, включително да възложите извършването на съответните оперативно-издирвателни и информационни дейности, както и да издадете необходимите за целта заповеди и разпореждания.

19.06.2019 г.
гр. София

С уважение:

Бойко Станкушев

Директор Фондация „Антикорупционен фонд“

1 - 000 5 069 487 075 6 - 002 000 266 00 1 1

	1 / 1 на 5 069 487 075 6	взета на	доставка до
Нап. платеж	---	19.06.2019	20.06.2019
Обявена ст.	---	13:12	
505 - СТАНДАРТ 24 ЧАСА			№ на опаковка 90534151328
подател ФОНДАЦИЯ АНТИКОРУПЦИОНЕН ФОНД ДЕНИЦА РУКАНОВА офис 869 - СОФИЯ - ЦАР САМУИЛ			документи ☒
тел. 029079700			калк. тегло 0.2 кг
куриер 500803			
/подпис на подателя /			КУ [подат.] О [от к.у.] ОС
Декларирам, че съм запознат и приемам Общите условия на Спиди, че ми е известен редът за заявяване на услуга Обявена стойност, и че пратката ми не съдържа забранени предмети и вещества, съгласно чл.90 от ЗПУ или акцизни стоки с неплатен акциз, съгласно ЗАДС			заявка за обр.
получател ДАНС СЛУЖИТЕЛ гр. СОФИЯ (1000) бул. ЧЕРНИ ВРЪХ № 45 ЗА ВХ. НОМЕР			документи ☒ разписка [ ] амбалаж [ ] пратка [ ] п. превод [ ]
тел. 029632188			
Приех пратката без забележки			ОПП [ ] ТПП [ ]
/ име и подпис на получателя /			
куриер		Дата	
№ и подпис		Час	
съдържание:		ДОКУМЕНТИ	
вид опаковка:		ПЛИК	
Спиди опаковки:		1 x 401	
заб.:		реф2:	
реф1:			

Национален телефон за заявки и информация 0 7001 7001
ЕКЗЕМПЛЯР НА ПОДАТЕЛ